

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА КУРШУМЛИЈА**

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА
ОПШТИНЕ КУРШУМЛИЈА ЗА 2016. ГОДИНУ**

Децембар, 2015. године

Општина Куршумлија, ул. Пролетерских бригада бб, тел. 027/381-402, www.kursumlja.org

Локални акциони план запошљавања општине Куршумлија за 2016. годину

1. У В О Д

Локални акциони план запошљавања за 2016. годину за општину Куршумлија (у даљем тексту: ЛАПЗ) представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања у 2016. години. Њиме се дефинишу приоритети и циљеви политике запошљавања у 2016. години и утврђују програми и мере који ће се реализовати у 2016. години на територији општине Куршумлија, како би се достигли циљеви и постигло одрживо повећање запослености.

Правни основ за утврђивање ЛАПЗ-а представља Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености ("Службени гласник РС", бр. 36/09 од 15. маја 2009, 30/10 од 7. маја 2010 - др. закон, 88/10 од 23. новембра 2010. и 38/15 од 29. априла 2015.), Национална стратегија запошљавања за период 2011- 2020. године ("Службени гласник РС", број 37/2011-38), Национални акциони план запошљавања за 2016. годину ("Службени гласник РС", број 82/2015 од 24. септембра 2015.).

Приоритети активне политике запошљавања у 2016. години у Републици Србији првенствено су усмерени на отварање нових радних места пре свега, односно на улагање људске ресурсе и задовољење потреба тржишта, сагледавање потреба како послодаваца, тако и незапослених лица. У том смислу, уважавајући смернице и препоруке европске политике запошљавања, приоритети политике запошљавања у 2016. години јесу:

I. подстицање запошљавања у мање развијеним регионима и развој регионалне и локалне политике запошљавања;

II. унапређење квалитета радне снаге,

III. усклађивање понуде и тражње на тржишту рада и подстицање отварања нових радних места;

IV. унапређење институција тржишта рада;

V. подстицање запошљавања теже запошљивих лица и веће социјално укључивање маргинализованих група.

Приоритети политике запошљавања у 2016. години произашли су из реалних потреба и део су стратешких опредељења и средњорочних циљева, тако да неће бити у потпуности реализовани у 2016. години. Ипак, неопходно је започети са реализацијом активности које се на њих односе како би се у наредним годинама достигли жељени резултати.

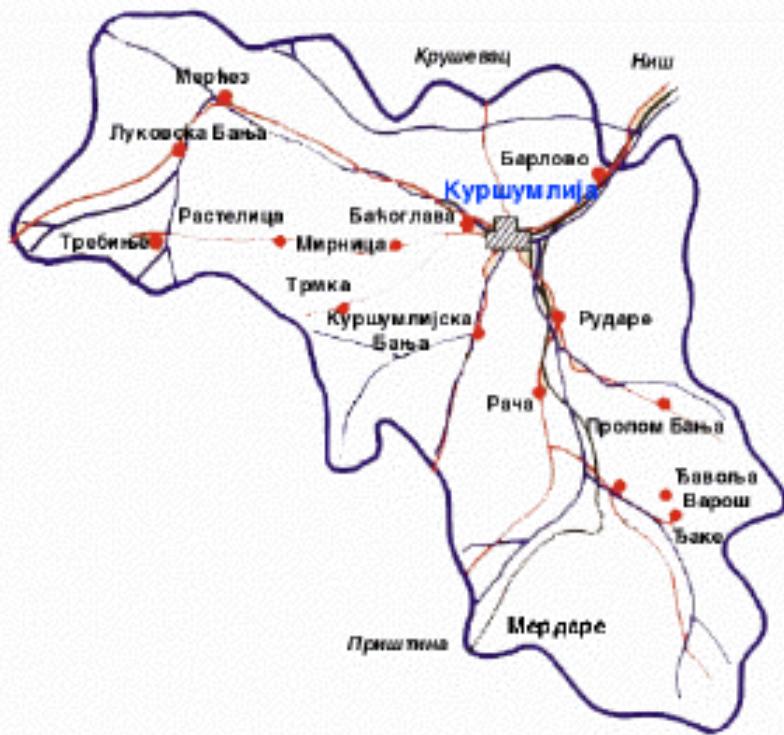
Приоритети политике запошљавања у 2016. години у општини Куршумлија су:

- стварање услова за запошљавање младих и смањивање њихове незапослености и
- подршка мерама активне политике запошљавања кроз јавне радове и стручну праксу преко програма НСЗ.

2. О П Ш Т И П О Д А Ц И

Општина Куршумлија налази се на југу Србије, у горњем сливу реке Топлице и њених притока Косанице и Бањске, на југоисточним падинама Копаоника и северозападним падинама Радан планине. Заузима површину од 952 км² и административно припада Топличком округу. Граници се са општинама: Брус, Блаце, Прокупље, Медвеђа, Подујево и Лепосавић. Југозападним делом у дужини од 105 км наслеђује се на АП Косово и Метохија, са два главна превоја: Мердаре и Преполац. На територији општине живи 21608 становника (према попису из 2002. године), а у самом граду 13.608 становника. Према првим резултатима пописа из 2011. године број становника у општини Куршумлија се смањио на 20.109 становника. Општина Куршумлија има површину од 952 км² и према својој величини спада међу најраспрострањенијим у Србији.

Територијом општине пролази стратегијски важан путни правац Ниш-Приштина. Регионалним путним правцем, преко Блаца, општина Куршумлија је повезана са Бруском, односно Крушевцем и даље Београдом. Долином Топлице и Косанице пролази железничка пруга Ниш-Прокупље-Куршумлија-Косово Поље.

Карта општине Куршумлија

3. СТАНОВНИШТВО

Општина Куршумлија има 21.608 становника (преме попису из 2002. године), распорђених у 90 насељених места. Има 17 сеоских, 6 приградских и 7 градских месних јединица. Према првим резултатима пописа из 2011. године број становника у општини Куршумлија се смањио на 20.109 становника. Просечна густина насељености општине Куршумлија је 23 становника на км², што је сврстава у ретко насељене општине. Кретање становништва у општини Куршумлија карактеришу три основне детерминанте:

- низак наталитет,
- повећане стопе морталитета,
- миграциони процеси.

У периодима 1981 – 1991. и 1991 – 2002. године општина Куршумлија има смањење негативне стопе пораста укупног становништва (-15.85 и -7 на 1 000 становника). Старосна структура становништва Куршумлије све више има карактеристике „рекресивног“, односно старијег типа становништва будући да се смањују фертилни и омладински контингент становништва. Сам општински центар бележи прираст становништва што је последица, пре свега, унутрашњих миграција из села у град.

Године	Мушки	Женско	Укупно	Смањење броја
2001	10 913	10 649	21 807	-
2002	10 935	10 627	21 608	-245
2003	10 838	10 470	21 308	-254
2004	10 720	10 316	21 036	-272
2005	10 601	10 129	20 730	-306
2006	10 451	9 910	20 361	-369
2007	10 238	9 692	19 930	-431

Табела бр.1 Кретање броја становника у Куршумлији од 2001-2007.године

4. СТАЊЕ У ПРИВРЕДИ

Носиоци тренутног привредног развоја општине Куршумлија су "Планинка" А.Д. и "Симпо ШИК" Д.О.О. који запошљавају највећи број радника. Поред ова два највећа предузећа у нашој општини постоји и неколико приватних предузећа из области текстилне индустрије ("Ексклузив" Д.О.О., "Вутекс" СЗР, "Перфект" СЗР), из области металне индустрије ("Металац company", СР "Дељанин Пром", СР "ФПМ Дељанин", "Данком" Д.О.О, "Зона ДИС"), као и из области пољопривреде ("Фригонаис" Д.О.О, "Жуч воће" Д.О.О, "Eco Food Mijajlović" Д.О.О.), односно дрвне индустрије ("Владива" Д.О.О, "Топлица дрво" Д.О.О).

У послератном периоду развој привреде општине Куршумлија заснивала се на развоју предузећа из области дрвне индустрије ШИК "Копаоник", текстилне индустрије МК "7. јули", металне индустрије "Металац" а.д, као и предузећа из области туризма "Планинка" а.д., односно Завод "Жубор" Куршумлијска Бања.

До 90-их било је само у привреди општине Куршумлије било запошљено око 5.000 људи који су били запошљени пре свега у овим предузећима. Међутим услед лоше приватизације горе наведених предузећа, економске кризе у свету, као и кризе настале распадом СФРЈ, дошло се до тога да у Куршумлији има тренутно око 3.200 укупно запослених, од тога у привреди незванично око 1.500 запослених, што је и основни разлог за велику миграцију становништва пре свега у велике центре наше земље, као и одлазак у иностранство.

Основни правци развоја привреде на територији општине Куршумлија базирају се на искоришћавању природних богатства, пре свега на даљем развоју туризма, развоју пољопривреде (воћарства и сточарства), дрвне индустрије, искоришћавање обновљивих извора енергије. Такође даљи привредни просперитет се базира и на даљем развоју радно интензивних грана индустрије, пре свега из области текстилне и металне индустрије, односно даљем развоју осталих услужних делатности.

5. МАКРОЕКОНОМСКИ ОКВИР

1. Макроекономски трендови

Према оцени Републичког завода за статистику, у првом кварталу 2015. године, забележен је реални пад бруто домаћег производа (БДП) од 1,9%.

На пад је највише утицало смањење бруто домаће вредности (БДВ) услужног сектора, пре свега сектора државе. Посматрано са расходне стране, негативан утицај на агрегатну тражњу имала је државна потрошња (утицај фискалне консолидације од око -1,0 п.п.), али и неповољна кретања у спољнотрговинској размени.

Негативни ефекти по привредну активност, узроковани поплавама, постепено ишчезавају и током првог квартала 2015. године дошло је до опоравка прерађивачке индустрије (раст од 4,2%), услед раста производње машинске, дуванске, прехранбене и фармацеутске индустрије. Такође је приметан и снажан раст укупне кредитне активности и благи опоравак енергетског сектора. Повољна кретања на међународном тржишту и задржавање цена нафте на ниском нивоу повољно ће деловати на привредну активност у наредном периоду.

Локални акциони план запошљавања општине Куршумлија за 2016. годину

Пад зарада у јавном сектору као резултат усвојених мера штедње определио је кретање укупне масе зарада и у прва три месеца 2015. године (у марту 2015. године просечна нето зарада смањена је за 2,6%, што је било определено падом зарада у области јавне управе, образовања и здравства).

У прва четири месеца 2015. године остварен је дефицит буџета Републике Србије у висини од 19,3 млрд. динара. У априлу су остварени приходи у износу од 83,9 млрд динара, а расходи су извршени у износу од 81,8 млрд. динара што је резултирало месечним суфицитетом у износу од 2,1 млрд. динара. Раст расхода за социјалну заштиту резултат је исплате средстава намењених програму решавања проблема предузећа у реструктуирању. Трансфери организацијама обавезног социјалног осигурања - Републички Фонд за пензијско и инвалидско осигурање (РФПИО), Републички фонд за здравствено осигурање (РФЗО), Национална служба за запошљавање (НСЗ) и Фонд за социјално осигурање војних осигураника (Фонд за СОВО) износили су 20,2 млрд. динара, а највећи део се односи на трансфер за пензије у износу од 18,4 млрд. динара. На исплату плате запосленима утрошено је 18,8 млрд. динара.

Спољнотрговинска робна размена је благо погоршана у марту услед снажног раста увоза. Међугодишњи раст извоза највећим делом је определjen растом извоза гвожђа и челика (раст од 45,6%). Првих пет група извозних производа су: друмска возила, електричне машине и апарати, житарице, поврће и воће и обојени метали. Друмска возила су и даље најзначајнији извозни производ са учешћем у укупном извозу робе у првом тромесечју 2015. године од 14,9% (-0,6 п.п. у односу на исти период 2014. године).

Јавни дуг је на крају априла 2015. године износио 24,0 млрд. евра, односно 72,3% БДП.

На повећање дуга почетком 2015. године утицало је јачање долара у односу на евро. Спољни дуг приватног сектора је смањен за 11 мил. евра и износио је 11,7 млрд. евра, док је спољни дуг јавног сектора повећан за 541 мил. евра и износио је 14,7 млрд. евра.

Кретања на девизном тржишту у априлу карактерише блага апрецијација девизног курса.

Међугодишња инфлација је у априлу благо успорила раст (1,8%), па се и даље креће испод доње границе дозвољеног одступања од циља ($4\pm1,5\%$). С обзиром на наставак кретања инфлације испод доње границе одступања од циља, као и ниских инфлаторних притисака Народна банка Србије (НБС) је у мају снизила референтну каматну стопу на 6,5%.

Раст инфлације у току првог квартала 2015. године био је вођен растом цена хране. Потрошачке цене су повећане за 1,4%, чemu су пре свега допринеле више цене непрерадене хране пре свега због сезонског пораста цена поврћа и воћа и прерадене хране и енергената. Истовремено, забележен је благи пад цена услуга. У априлу је забележен раст потрошачких цена за 0,5%, пре свега под утицајем повећања цена непрерадене хране и индустриских производа без хране и енергије.

Дефицит текућег рачуна у фебруару 2015. године износио је 150,3 мил. евра, смањен је за 17,0 мил. евра у односу на фебруар 2014. године, што је 10,1%, пре свега због смањења дефицита примарног дохотка (за 26,4 мил. евра)

Упркос негативним ефектима поплава током 2014. године, дефицит текућег платног биланса (6,0% БДП) је благо смањен у односу на 2013. годину.

Робни дефицит је повећан за 11,6 мил. евра, док је суфицит у размени услуга повећан за 16,8 мил. евра (пре свега код грађевинских услуга, техничких услуга и услуга повезаних са

Локални акциони план запошљавања општине Куршумлија за 2016. годину

трговином, као и код услуга ИТ сектора). Нето прилив страних директних инвестиција у прва два месеца 2015. године износио је 144,2 мил. евра..

2. Оквир макроекономске политике и структурних реформи

Општи оквир економске политике за период од 2015. до 2017. године утврђен је Фискалном стратегијом за 2015. годину са пројекцијама за 2016. и 2017. годину и развојним документима Владе као што су: Споразум о стабилизацији и придрживању и Национални програм за усвајање правних тековина Европске уније (2013 - 2016).

У складу са стратешким развојним оквиром опредељена је економска политика за наредни средњорочни период.

Основни циљеви економске политике у наредном средњорочном периоду су:

- успостављање макроекономске стабилности спровођењем мера фискалне консолидације и јачањем стабилности финансијског сектора;
- отклањање препрека расту привредне активности и конкурентности спровођењем свеобухватних структурних реформи.

У наредном периоду економска политика биће усмерена на креирање стабилног и предвидивог пословног амбијента неопходног за раст привредне активности и повећање удела приватног сектора у производњи, запошљавању и инвестицијама.

Посебна пажња посветиће се стварању пословног амбијента стимулативног за привреднике и инвеститоре и стварању услова за лакше пословање. Убрзаће се преостале економске реформе како би се пословно окружење побољшало, посебно оснаживањем владавине права и додатним смањивањем нефлексибилних услова на тржишту рада.

Циљ је успостављање пословног окружења које ће омогућити пораст страних и домаћих инвестиција, убрзање реструктуирања привреде и повећање продуктивности и конкурентности привреде.

С обзиром на тренд раста јавног дуга у наредне три године фискална политика ће се заснивати на спровођењу мера за смањење расхода, борби против сиве економије и подизању ефикасности наплате јавних прихода, као и на планираним реформама у домену јавног сектора, посебно јавних предузећа.

Основни циљеви фискалне политике у наредном периоду су:

- снижавање удела јавних расхода, фискалног дефицита и јавног дуга у БДП;
- јачање пореске дисциплине, која подразумева побољшање система наплате пореза и смањење сиве економије;
- јачање дугорочне фискалне одрживости кроз спровођење структурних реформи, посебно реформи јавног сектора.

Предвиђено фискално прилагођавање највећим делом извршиће се смањивањем расхода за запослене у јавном сектору, смањивањем пензија, субвенција и других врста директних или индиректних облика помоћи државним и јавним предузећима, али уз заштиту најрањивијих и најсиромашнијих слојева становништва.

Са становишта функционисања јавног сектора и повећања његове ефикасности, мере штедње ће се спровести и укидањем непродуктивних радних места и општом рационализацијом пословања јавног сектора.

Локални акциони план запошљавања општине Куршумлија за 2016. годину

Економском реструктуирању српске привреде значајно ће допринети смањење нерационалне јавне потрошње и промена модела финансирања инвестиција чиме би се подстакао привредни раст и запошљавање.

У циљу завршетка и олакшавања поступка приватизације преосталих предузећа са друштвеним капиталом кроз поступак реструктуирања или стечаја усвојени су прописи о приватизацији и стечају. Законом о приватизацији обезбеђени су флексибилнији методи и модели приватизације засновани на реалним тржишним условима који ће сам поступак учинити ефикаснијим.

Завршетак процеса реструктуирања и рационализација јавног сектора изискују додатне расходе у виду неопходних средстава за отпремнине и накнаде за незапосленост. Са друге стране, присутан је ефекат деловања смањења плате и пензија на агрегатну тражњу и одређено смањење прихода по том основу. Ови додатни ефекти узети су у обзир при пројектовању фискалног оквира до 2017. године.

Две најзначајније мере, смањење зарада у јавном сектору и пензија, примењене су још током усвајања ребаланса буџета за 2014. годину тако да се ефекат ових мера јавља у децембру 2014. године.

Ради успостављања дугорочне одрживости јавних финансија у наредном периоду убрзаће се спровођење структурних реформи јавног сектора које се првенствено односе на: реформу система социјалне заштите, реформу државне управе, реформу предузећа у реструктуирању, јавних предузећа и јавних друштава капитала, реформу управљања јавним финансијама, реформу пензијског система, реформу система образовања, реформу система здравствене заштите и обезбеђење финансијске стабилности.

6. МИКРОЕКОНОМСКИ ОКВИР

Општина Куршумлија спада у ред најнеразвијенијих у Србији. Према доступним статистичким подацима (2003-2007) који се односе на стопу запослености из доле наведене табеле се може утврдити да општина Куршумлија има скоро дупло мању запосленост у односу на стање запослености у Србији.

Стопа запослености	2003	2004	2005	2006	2007
Република Србија	24,24	27,48	27,81	27,33	27,16
Општина Куршумлија	23,08	22,63	20,57	18,74	17,82

Табела бр.2 Кретање стопе запослености

Како потврду за стање неразвијености може послужити и статистички податак из 2005. године који показује да је национали доходак по глави становника скоро дупло мањи у односу на стање на нивоу РС. Ово је уједно показатељ који недвосмислено показује да општина Куршумлија спада у ред најнеразвијенијих у РС.

Локални акциони план запошљавања општине Куршумлија за 2016. годину

Национални доходак по глави становника изражен у РСД	2005
Република Србија	123473
Општина Куршумлија	53878

Табела бр.3 *Национални доходак по глави становника*

Година 2005	Удео пољопривреде у % у националном дохотку	Трговина	Саобраћај, складиштење и везе	Производња електричне енергије	Грађевинарств о
Република Србија	17	24,7	10,4	1,9	7,3
Општина Куршумлија	28,8	12,00	6,3	4,3	22,30

Табела бр.4 *Учешиће поједињих грана привреду у остваривању националног дохотка*

7. ПОСЛОВНО ОКРУЖЕЊЕ И КРЕТАЊЕ ПРИВРЕДНЕ СТРУКТУРЕ

7.1. РАЗВОЈ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

Смањење велике незапосленост на територији општине Куршумлија захтева инвестиције, како постојећих тако и нових инвеститора.

Циљ општине Куршумлија је да се у будућности кроз инвестиционо "пријатељски" оквир створе такви услови у којима инвеститор може да сагледа све могућности и ризике средњорочних и дугорочних инвестиционих одлука, пружајући потенцијалним инвеститорима сву могућу помоћ у обезбеђивању неопходних дозвола.

Општина Куршумлија је ранијих година издвајала значајна средства за суфинансирање пројекта самозапошљавања, и преко програма запошљавања на новоотвареним радним местима у сарадњи са НСЗ, као и за помоћ развоју малих и средњих предузећа. На тај начин се делимично помогло инвеститорима у решавању пословних инфраструктурних проблема и развоју предузетништва, тако да буџетом за 2016. годину нису планирана средства за ове намене имајући у виду трендове задњих година када је и опало интересовање предузетника, јер је највећи део њих и био обухваћен овим програмима.

7.2 ПРИВАТИЗАЦИЈА

На територији општине Куршумлија у претходном периоду приватизација друштвених предузећа је била неуспешна па је то и основни разлог постојања велике незапослености. Само је предузеће "Планинка" А.Д. успешно спровело поступак приватизације по старом закону и сада је ово предузеће међу најуспешнијима у региону. Остале приватизације посебно ШИК "Копаоника" и МК "7.јули" су безуспешно приватизоване, тако да је дошло до раскидања Уговора о приватизацији, па је велики број радника остао без посла. Одлуком Владе РС, преко Министарства за економију и регионални развој и компаније "Симпо" из Врања, почетком 2010. године формирano је предузеће "ШИК Симпо" које тренутно запошљава око 600 радника које је сада такође у великим проблемима. Над МК "7.јули" након раскидања Уговора о приватизацији са претходним власником је спроведен и окончан поступак стечаја а целокупна имовина је прешла у јавну својину Републике Србије. Исто се односи и на бившу ЗЗ „Будићност“ Куршумлија. Предузеће "Металац" А.Д. је продато из стечаја и сада послује под именом "Металац company" и запошљава одређени број радника.

На овако лошу ситуацију у приватизацији, односно у привреди општине Куршумлија, треба додати и да Специјална болница "Жубор" Куршумлијска Бања последњих седам година не ради.

Агенција за приватизацију је расписала оглас у циљу подношења писма о заинтересованости за приватизацију ШИК „Копаоник“ АД, ДП „Селова“ Куршумлија и Специјалну болницу "Жубор" Куршумлијска Бања, и очекује се утврђивање модела приватизације за ШИК „Копаоник“ АД, док је за ДП „Селова“ Куршумлија и „Жубор“ Куршумлијска бања поступак нешто компликованији због посебног значаја ова два приведна субјекта.

8. СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА

На евиденцији НСЗ у испостави Куршумлија, закључно са новембром 2015. године, има 3.135 лица. Општина Куршумлија учествује са 21,16% незапослених у укупном броју незапослених лица Топличког округа.

АКТИВНА НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПО ОПШТИНАМА ТОПЛИЧКОГ ОКРУГА		
Блаце	1706	11,52%
Житорађе	2886	19,48%
Куршумлија	3135	21,16%
Прокупље	7087	47,84%
Топлички округ	14.814	100,00%

Локални акциони план запошљавања општине Куршумлија за 2016. годину

Према укупном броју запослених са евиденције НСЗ, Општина Куршумлија је у односу на децембар 2013 године у 2014 години забелижила пад броја незапослености за 35 лица односно 1,09 %, што свакако не представља значајно смањење броја незапослених. Проценат нестручне радне снаге је јако неповољан и износи 38,65 %.

Назив округа / Назив општине		Куршумлија
Укупно	Укупно	3.135
	Жене	1.599
I	Укупно	1.110
	Жене	569
II	Укупно	34
	Жене	14
III	Укупно	697
	Жене	288
IV	Укупно	984
	Жене	535
V	Укупно	10
	Жене	3
VI	Укупно	133
	Жене	85
VII-1	Укупно	165
	Жене	104
VII-2	Укупно	1
	Жене	1
VIII	Укупно	1
	Жене	0

Табела: незапослена лица према степену стручне спреме и полу

Локални акциони план запошљавања општине Куршумлија за 2016. годину

Назив округа / Назив општине		Куршумлија
Укупно	Укупно	3.135
	Жене	1.599
15-19	Укупно	93
	Жене	36
20-24	Укупно	374
	Жене	164
25-29	Укупно	390
	Жене	202
30-34	Укупно	329
	Жене	191
35-39	Укупно	357
	Жене	209
40-44	Укупно	362
	Жене	187
45-49	Укупно	380
	Жене	229
50-54	Укупно	371
	Жене	209
55-59	Укупно	312
	Жене	140
60-65	Укупно	167
	Жене	22

Табела: незапослена лица према старости и полу

Назив округа / Назив општине		Куршумлија
	Σ 2014	22
2014	I	0
	II	0
	III	0
	IV	0
	V	3
	VI	13
	VII	0
	VIII	1
	IX	0
	X	5
	XI	0
	XII	0
2015	Σ 2015	46
	I	0
	II	1
	III	2
	IV	2
	V	6
	VI	0
	VII	1
	VIII	20
	IX	6
	X	1
	XI	7
Индекси	XI 2015 / XI 2014	-
	XI 2015 / XII 2014	-
	XI 2015 / X 2015	700,00

Табела бр.6 Запослени са евиденције НСЗ по месецима за 2014. и 2015. годину

9. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА ОПШТИНЕ КУРШУМЛИЈА У 2016. ГОДИНИ

Општина Куршумлија је за 2016. годину предвидела реализацију програма на стварање позитивне климе за инвестирање у производњу, што је предуслов за запошљавање, пре свега младих и смањивање њихове незапослености, као и подршка отварању нових радних места преко програма НСЗ.

9.1 ПОДСТИЦАЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА МЛАДИХ ПУТЕМ САМОЗАПОШЉАВАЊА

Велики изазов за Републику Србију а такође и за општину Куршумлију представља запошљавање младих, чија је укупна стопа незапослености једна од највећих у Европи.

Анализа незапослености младих показује да је за успешно решавање овог проблема неопходно успостављање широког консензуса актера на тржишту рада са ефикасним мерама циљано оријентисаним на потребе младих и стварање могућности за њихово продуктивно запослење. Зато је неопходно успоставити јединствену политику запошљавања младих у смислу обезбеђивања синергијског деловања различитих субјеката за ову област и константно радити на стварању једнаких могућности на образовање, запошљавање и пристојан рад за младе. Тиме ће бити обезбеђен ефикасан прелазак са школовања на рад.

Посебан проблем представља прелазак младих из школе у свет рада и ЛАПЗ том проблему посвећује посебну пажњу, у смислу пружања конкретне подршке путем сагледавања могућности за решавање уочених проблема, а анализом је утврђено да велики број младих гаји дух ка предузетништву, тако да је једна од мера као што је самозапошљавање и субвенција за тај програм може дати значајну подршку у реализацији поменутог програма за циљну групу младих.

Информисањем, каријерним вођењем и саветовањем, креирањем мера активне политике запошљавања према индивидуалним знањима и вештинама и укључивањем младих у оне мере активне политике које ће дати најбоље резултате на тржишту рада (индивидуалан приступ), подстицаће се запошљавање младих. Унапређивањем социјалног дијалога промовисаће се и унапређивати флексибилни облици рада и право младих на пристојан рад, што ће уједно допринети и сузбијању сиве економије.

Општина Куршумлија је препознала проблеме са којима се млади сусрећу у области рада, а то је пре свега недостатак радног искуства, тако да је локална самоуправа у 2014. и 2015. години у сарадњи са НСЗ спровела мере стручне праксе за, пре свега, незапослене са високом стручном спремом, а такав тренд ће се наставити у зависности од програма које планира НСЗ.

9.2 ПОДСТИЦАЊЕ ОТВАРАЊА НОВИХ РАДНИХ МЕСТА

У циљу смањења незапослености на територији општине Куршумлија, надлежни органи предузимају низ стимулативних мера како би се потенцијални инвеститори подстакли на отварање нових радних места. Поред стимулативних олакшица у смислу ослобођења од локалних пореских обавеза, односно додељивања новчаних средстава инвеститорима за решавање инфраструктурних проблема, ондносно прибављања парцела за инвестиције, општина Куршумлија ће у 2016. години посебну пажњу посветити подстицајним мерама за отварање нових радних места.

Локални акциони план запошљавања општине Куршумлија за 2016. годину

Подстицајне мере ће се примењивати како на отварање нових радних места, како код постојећих привредних субјеката, тако и код новооснованих.

10. ЛОКАЛНИ САВЕТ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Доношењем Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, 2003. год. створена је могућност да се формирају локални савети за запошљавање (даље: ЛСЗ) који би са укључивањем социјалних партнера, утицали да се кроз доношење програма активне политике запошљавања на локалном нивоу смањи стопа незапослености. Општина Куршумлија је препознала неопходност формирања ЛСЗ-а што је и довело до првог формирања Локалног Савета за запошљавање у 2006. години. У 2013. години дошло до измена који се односе на чланове у ЛСЗ. Тренутно ЛСЗ има 7. чланова, од којих су заступљени представници локалне самоуправе (Шеф одељења за привреду и Лер, шеф одељења за ЛПА итд), представник НСЗ Куршумлија.

Чланови ЛСЗ активно учествују у решавању проблема запошљавања на територији општине Куршумлија. Као резултат рада ЛСЗ скупштина општина Куршумлија је донела 16.09.2011. године Одлуку о стимулисању запошљавања и поспешивању инвестиционих улагања на територији општине Куршумлија.

11. ПРОГРАМ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОПШТИНЕ КУРШУМЛИЈА ЗА 2016. ГОДИНУ

Општина Куршумлија је Буџетом општине за 2016-ту годину укупно издвојила 5.000.000,00 динара у циљу спровођења мера активне политике запошљавања. Кроз анализу и процену потреба на терену а у сарадњи са НСЗ, имајући у виду искуства из претходног периода, као и кретања у привреди општине, утврђене су мере којим би се смањила незапосленост и задовољиле потребе послодавца у смислу ангажовања радника, оспособљавање лица за самостално обављање посла, и др.

Наведене мере имају за циљ смањење броја незапослених лица на територији општине Куршумлија, смањење сиромаштва, итд., а обухватају следеће програме:

1. Програм самозапошљавања
2. Програм запошљавања на новоотвореним радним местима
3. Обука за познатог послодавца
4. Стручна пракса – ради стицања практичних знања и вештина за самосталан раду у струци без заснивања радног односа и то за лица са најмање средњим образовањем без обзира на године старости.
5. Јавни радови

11.1 ПРОГРАМ САМОЗАПОШЉАВАЊА

НАМЕНА:

Програм је намењен незапосленим лицима са евиденције Националне службе за запошљавање млађих особа, односно за развој женског предузетништва, као и осталих категорија која планирају покретање сопственог бизниса.

ЦИЉЕВИ:

Подстицај развоју предузетништва кроз пораст новоформираних радњи и предузећа, што истовремено води према остваривању најважнијег циља – порасту запослености.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА УКЉУЧИВАЊЕ У ПРОГРАМ:

- да је пословни програм (бизнис план) економски оправдан и да обезбеђује повећање запослености;
- да је лице завршило инструктивну обуку за самозапошљавање, који ће спровести НСЗ у сарадњи са општином Куршумлија
- да је пословни програм у области производње, трговине, услужног занатства или туризма;
- остали услови биће прецизно одређени конкурсом

КАРАКТЕРИСТИКЕ:

Национална служба за запошљавање исплаћује у једнократном износу субвенцију по програму самозапошљавања лицу које достави доказе о регистрацији радње (предузећа) и наведена средства се рефундирају од општине Куршумлија.

Наведена средства су бесповратна ако је радња (предузеће) основана након конкурса по овом програму.

Контролу плаћених пореза и доприноса врши Национална служба. Такође, корисник субвенције дужан је да на захтев Националне службе, односно општине Куршумлија доставља неопходну документацију на увид.

Сви наведени поступци ближе су регулисани Правилником о критеријумима и начину спровођења мера активне политике запошљавања, односно конкурсом који ће бити расписан.

НАЧИН И ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА:

Програм самозапошљавања реализује се подношењем захтева у испостави НСЗ у Куршумлији, под условима и роковима који буду прописани конкурсом, објављеним том приликом.

Субвенција за учешће у финансирању програма самозапошљавања исплаћује се у једнократном износу, која ће бити одређена накнадном Одлуком Локалног савета за запошљавање.

11.2 ПРОГРАМ ЗАПОШЉАВАЊА НА НОВООТВОРЕНИМ РАДНИМ МЕСТИМА

НАМЕНА:

Програм је намењен предузетницима и правним лицима за запошљавање нових радника, односно за запошљавање незапослених лица са евиденције Националне службе за запошљавање

ЦИЉЕВИ:

Подстицај развоју предузетништва кроз развој постојећих радњи и предузећа, што истовремено

Локални акциони план запошљавања општине Куршумлија за 2016. годину

води према остваривању најважнијег циља – порасту запослености.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА УКЉУЧИВАЊЕ У ПРОГРАМ:

- да је пословни програм (бизнис план) економски оправдан и да обезбеђује повећање запослености;
- да је пословни програм у области производње, службеног занатства или туризма;
- остали услови биће прецизно одређени конкурсом

КАРАКТЕРИСТИКЕ:

Национална служба за запошљавање исплаћује у једнократном износу субвенцију попрограму отварања нових радних места код предузетника, односно правних лица које достави доказе о регистрацији радње (предузетника) и наведена средства се рефундирају од општине Куршумлија.

Наведена средства су бесповратна ако регистровану делатност обавља најмање три месеца од дана оснивања, а под условом да није смањио број радника у последња три месеца.

Контролу плаћених пореза и доприноса врши Национална служба. Такође, корисник субвенције дужан је да на захтев Националне службе, односно општине Куршумлија доставља неопходну документацију на увид.

Сви наведени поступци ближе су регулисани Правилником о критеријумима и начину спровођења мера активне политике запошљавања ("Сл. гласник РС", бр. 7/10), односно одговарајућим Одлукама ЛСЗ и конкурсом који ће бити расписан.

НАЧИН И ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА:

Програм отварања нових радних места реализује се подношењем захтева у испостави НСЗ у Куршумлији, под условима и роковима који буду прописани конкурсом, објављеним том приликом.

ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА:

Субвенција за учешће у финансирању програма отварања нових радних места исплаћује се уједнократном износу, која ће бити одређена накнадном Одлуком Локалног савета за запошљавање.

11.3 ПРОГРАМ ОБУКА ЗА ПОЗНАТОГ ПОСЛОДАВЦА

ЦИЉЕВИ:

Унапређење квалитета радне снаге, односно подизање нивоа конкурентности и запошљивости незапослених лица.

Подизање нивоа компетентности незапослених лица и то стицањем ширих (општих) знања и вештина преносивих и за рад код других послодаваца, односно стицањем ужих знања и вештина усмерених на специфичне потребе послодаваца.

Подстицање запошљавања и социјално укључивање теже запошљивих лица.

ЦИЉНЕ ГРУПЕ:

Незапослена лица на евиденцији Националне службе која задовољавају опште и посебне услове за улјучивање на обуку.

Приоритет за укључивање у обуке имају теже запошљива лица као што су: дугорочно незапослена лица, односнолица која су незапослена дуже од 12 месеци, незапослени без

Локални акциони план запошљавања општине Куршумлија за 2016. годину

квалификација или нискоквалификованi, млади до 30 годинаживота, вишак запослених и старији од 50 година живота, жене, рурално становништво, особе са инвалидитетом, Роми, корисници новчане помоћи.

НАЧИН И ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Програм се реализује на захтев послодавца у складу са расписаним Јавним позивом, уколико на евиденцији незапослених Националне службе нема лица са потребним знањима и вештинама и подразумева:

Реализацију обуке у складу са стандардима Националне службе трајању од 80-1040 часова (у зависности од врсте, сложености послова и других елемената од значаја за трајање обуке), и заснивања радног односа на неодређено са лицем које заврши обуку.

За време трајања обуке, у складу са уговором, Национална служба односно општина Куршумлија на основу Споразума са Националном службом за запошљавање:

За послодавца – учествује у финансирању трошкова обуке за обучена и запослена лица увисини која ће бити одређене накнадном Одлуком Локалног савета за запошљавање.

За полазнике обуке – исплаћује месечну новчану помоћ најмање 10% од просечне месечне зараде по запосленом у републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, трошкове превоза и осигурања за случај повреде на раду и професионалне болести.

11.4 СТРУЧНА ПРАКСА

НАМЕНА:

Програм је намењен органу државне управе за ради обуке незапослених лица са евиденције Националне службе за запошљавањеради стицања практичних знања и вештина за самосталан раду у струци без заснивања радног односа и то за лица са најмање средњим образовањем без обзира на године старости.

ЦИЉЕВИ:

Стицања практичних знања и вештина за самосталан раду у струци.

КАРАКТЕРИСТИКЕ:

Програм стручне праксе траје у складу са законом, а најдуже 24 месеца, односно у складу са актом о организацији и систематизацији послова код послодавца, и то:

- до 6 месеци за приправнике са средњим образовањем,
- до 9 месеци за приправнике са вишим или високим трогодишњим образовањем,
- до 12 месеци за приправнике са најмање четврогодишњим високим образовањем.

Лице које се стручно оспособљавало краће од времена потребног за полагање приправничког/стручног испита, у програм се укључује за преостали период потребан за стицање услова за полагање приправничког, односно стручног испита.

Током трајања стручне праксе Национална служба за запошљавање, односно општина Куршумлија на основу Споразума са Националном службом за запошљавање:

1. ангажованим лицима исплаћује новчану помоћ у предвиђеном износу.
2. врши обрачун и уплату доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести, у

Локални акциони план запошљавања општине Куршумлија за 2016. годину

складу са законом и

3. сноси трошкове полагања стручног/приправничког испита у висини једномесечне новчане помоћи.

II УСЛОВИ И ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА УЧЕСТВОВАЊЕ

Услови:

Право учешћа на Јавном позиву има послодавац под условом да:

- уредно измирује обавезе по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање;
- је законом или актом о организацији и систематизацији послова код послодавца као услов за рад на одређеним пословима прописана обавеза обављања приправничког стажа;
  - је измирио раније уговорне обавезе према Националној служби, осим за обавезе чија је реализација у току;
  - има најмање једно запослено лице;
  - има кадровске и друге капацитете за стручно оспособљавање лица;
  - ангажује незапослено лице које:

- има средње, више или високо образовање
- нема радног искуства у струци или нема радног искуства у својству приправника, довољног за стицање услова за полагање приправничког, односно стручног испита.

Послодавац који има до 10 запослених има право да у програм укључи до два незапослена лица, а послодавац који има преко 10 запослених има право да у програм укључи незапослена лица чији број не може бити већи од 20% укупног броја запослених.

Документација:

захтев за учешће у програму (на прописаном обрасцу Националне службе);

фотокопија решења надлежног органа о упису у регистар, уколико подносилац захтева није регистрован у АПР;

извод из акта о организацији и систематизацији послова, где је као услов за рад на одређеним пословима прописана обавеза обављања приправничког стажа;

радна биографија ментора;

- доказ о уплати пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање запослених за месец који претходи месецу у којем је поднет захтев (копије оверених ПП ОПЈ и ПП ОД образаца).

Национална служба задржава право да тражи и друге доказе релевантне за одлучивање о поднетом захтеву.

11.5 ЈАВНИ РАДОВИ

Јавни радови су мера активне политике запошљавања која предвиђа одобравање средстава за запошљавање незапослених лица са евиденције Националне службе за запошљавање и подразумева спровођење активности које предузима послодавац - извођач јавног рада, а које имају за циљ остварење одређеног друштвеног интереса (нпр.превенција и помоћ старима, санација дивљих депонија, уређење и изградња путева и др.).

Јавне радове спроводи послодавац - извођач јавног рада, кога одређује Националне службе, односно општина Куршумлија у складу са Споразумом на основу Јавног конкурса.

Право на подношење пријаве

Органи територијалне аутономије и органи јединице локалне самоуправе

Локални акциони план запошљавања општине Куршумлија за 2016. годину

Јавне установе и јавна предузећа

Привредна друштва

Предузетници

Задруге

Друштвене организације

Удружења грађана

Пријава се подноси филијали НСЗ односно општини Куршумлија на стандардизованом обрасцу. У сарадњи са НСЗ обезбедићете потребну структуру радника ради њиховог запошљавања на одређено време у току спровођења јавних радова.

Трошкови јавних радова

Зарађе незапослених лица

Накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада

Накнада трошкова спровођења јавних радова

Накнада трошкова организовања обуке

Трошкови спровођења јавних радова исплаћују се у висини од 90% укупних средстава одобрених уговором за ове намене, након пријаве лица на обавезно социјално осигурање, а преосталих 10% средстава након завршетка јавног рада и испуњења уговорних обавеза.

Услови и документација за подношење пријаве

Послодавац који спроводи јавни рад запошљава првенствено незапосленог који се теже запошљава или незапосленог у стању социјалне потребе;

Детаљан опис и динамика активности јавног рада (термин план) у пријави за јавне радове;

Измирене уговорне обавезе према Националној служби, осим за обавезе чија је реализација у току;

Пријава за јавне радове на прописаном обрасцу;

Фотокопија решења надлежног органа о упису у регистар, уколико подносилац пријаве није регистрован у АПР;

Мишљење локалног савета за запошљавање или мишљење надлежног органа територијалне аутономије или локалне самоуправе о оправданости извођања јавног рада, уколико подносилац пријаве располаже истим;

Фотографије места извођања јавног рада - за јавне радове који се спроводе у области одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе (максимално три фотографије за сваку локацију);

Списак лица корисника услуга - за подносиоце јавних радова из области социјалних и хуманитарних делатности;

Интерни програм обуке послодавца или програм образовне установе - уколико послодавац извођач јавног рада организује обуку;

Доказ о учешћу у финансирању, уколико се спровођење јавних радова финансира од стране надлежног органа територијалне аутономије, локалне самоуправе или из других извора.

Национална служба задржава право да тражи и друге доказе, релавантне за одлучивање о одобравању спровођења јавних радова.

Локални акциони план запошљавања општине Куршумлија за 2016. годину

Документација за закључење уговора

Уговори о раду са незапосленим лицима на одређено време

Средство обезбедења уговорних обавеза

Потврда банке о отвореном наменском рачуну

Картон депонованих потписа

Термин план - уколико је у поступку разматрања пријаве за спровођење јавног рада извршена корекција броја лица и/или дужина трајања пројекта.

12. ОЧЕКИВАЊЕ ОД ПРОГРАМА

Реализацијом Локалног акционог плана за запошљавање на територији општине Куршумлија за 2016. годину би се кренуло са активним решавањем проблема незапослености у нашој општини.

Запошљавање нових радника (заједно са стручном праксом) имао би огроман значај за општину Куршумлију у смислу повећања броја запослених, смањење броја корисника социјалне помоћи, смањење броја незапослених на евиденцији НСЗ. Истовремено то би представљало подршку послодавцима који имају потребу за ангажовањем већег броја радника кроз неку од горе наведених мера, активније учешће локалне самоуправе у развоју МСП и подршка почетницима за реализацију својих предузетничких идеја, итд.

За реализацију овог програма из средстава локалне самоуправе, планирано је укупно **5.000.000,00 динара**, док се од ресорног министарства очекује подршка овом програму у износу који зависи од програма и расписаних конкурса НСЗ.

Локални акциони план запошљавања општине Куршумлија за 2016. годину

САДРЖАЈ

1. УВОД.....	1
2. ОПШТИ ПОДАЦИ	2
3. СТАНОВНИШТВО.....	3
4. СТАЊЕ У ПРИВРЕДИ	4
5. МАКРОЕКОНОМСКИ ОКВИР	4
6. МИКРОЕКОНОМСКИ ОКВИР	7
7. ПОСЛОВНО ОКРУЖЕЊЕ И КРЕТАЊЕ ПРИВРЕДНЕ СТРУКТУРЕ	8
7.1. РАЗВОЈ ПРЕДУЗЕТНИШТВА	8
7.2 ПРИВАТИЗАЦИЈА	9
8. СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА.....	9
9. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА ОПШТИНЕ КУРШУМЛИЈА У 2016. ГОДИНИ	12
9.1 ПОДСТИЦАЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА МЛАДИХ ПУТЕМ САМОЗАПОШЉАВАЊА	12
9.2 ПОДСТИЦАЊЕ ОТВАРАЊА НОВИХ РАДНИХ МЕСТА	12
10. ЛОКАЛНИ САВЕТ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ	13
11. ПРОГРАМ И МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ОПШТИНЕ КУРШУМЛИЈА ЗА 2016. ГОДИНУ	13
11.1 ПРОГРАМ САМОЗАПОШЉАВАЊА	14
11.2 ПРОГРАМ ЗАПОШЉАВАЊА НА НОВООТВОРЕНИМ РАДНИМ МЕСТИМА	14
11.3 ПРОГРАМ ОБУКА ЗА ПОЗНАТОГ ПОСЛОДАВЦА	15
11.4 СТРУЧНА ПРАКСА	16
11.5 ЈАВНИ РАДОВИ	17
12. ОЧЕКИВАЊЕ ОД ПРОГРАМА	19